

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و
درمانی / اهواز

بنام خدا
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)
فرم طرح دوره دانشکده پرستاری نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳
طرح دوره آموزش تئوری

عنوان درس:	رشته و مقطع تحصیلی دانشجویان:	عنوان دروس پیش نیاز:	محل برگزاری:	نام مسئول درس:
مراقبت پرستاری در منزل تعداد واحد: ۱/۵ واحد نظری ۰/۵ واحد عملی	۱/۵ واحد نظری (۱۲ جلسه) ۰/۵ واحد عملی (۸ جلسه)	پرستاری بزرگسال سالمند ۳	دانشکده پرستاری	طاهر نام مدرسان: طاهر mz.taher892@gmail.com

• هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با مشکلات شایع سلامتی در ایران و رویکردهای بررسی و راهبردهای حل مشکلات بر اساس فرآیند پرستاری و با بهره گیری از مهارت های تفکر خلاق اصول اخلاقی و موازین شرعی

• منابع مطالعاتی مدرس: (بر اساس رفرنس نویسی و نکوور)

- Smeltzer, s.c.& Bare, B. ,Brunner and Suddarths Text book of Medical Surgical Nursing.lastest edition. Philadelphia: Lippincott.
- ·Black, HM., Hawks, JH., keen, A.M. , Medical Surgical Nursing. Lastest edition. Philadelphia: Saunders.
- ·Polaski, A.L., Tatro,S.E.,Luckmanns, Core Principle and Practice of Medical Surgical Nursing. Lastest edition. Philadelphia: Saunders.
- ·Rice, R. Home Care Nursing Practice: Concepts and Application Lastest edition. Philadelphia: Mosby.
- ·International Best Practice Guidelines: Wound Management in Diabetic Foot Ulcers. Wounds International Lastest edition. Available from: · www.woundsinternational.com.
- ·American Society of Clinical Oncology. Palliative Care Improving Quality of Life for Patients and Families. www.asco.org
- ·Quick-Reference-Guide-DIGITAL-NPUAP-EPUAP-PPPIA. Pressure ulcer. www.npuap.org/wp-content

- ·Urden L D, Stacy K M, Lough M E .Critical Care Nursing Diagnosis and Management. Lastest edition. Saunders
- ·Morton P G, Fontaine DK. Critical care nursing A Holistic Approach Lastest edition. lippincott co.
- ·NHS Constitution. Information on your rights and responsibilities. Home Care Guide for Adults with a Tracheostomy.
- ·Intermountain primary childrens hospital. Ostomy care at home. www.nhs.uk/aboutnhs/constitution. www.Intermountainhealthcare.org
- <https://www.nottingham.ac.uk/healthsciences/practice/nursing/resources>

- هادی جعفری منش و همکاران، مراقبت در منزل برای پرستاران و دانشجویان پرستاری. تهران: انتشارات حیدری. ویرایش آخر
- مهدی محمودی و همکاران، مراقبتهای پرستاری در منزل. تهران: انتشارات جامعه نگر. ویرایش آخر

• منابع امتحانی دانشجویان: (بر اساس رفرنس نویسی و نکات)

- هادی جعفری منش و همکاران، مراقبت در منزل برای پرستاران و دانشجویان پرستاری. تهران: انتشارات حیدری. ویرایش آخر

جدول طرح دوره :

ردیف	تاریخ	محتوای آموزشی	نحوه ارائه	تعداد سوال اختصاص یافته
۱	۱۴۰۳/۶/۲۱	قوانین و آیین نامه های تاسیس مراکز مراقبت در منزل، اصول ویزیت و مراقبت در منزل	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۱
۲	۱۴۰۳/۶/۲۸	انواع زخم ها، علائم، نشانه ها و روشهای بررسی زخم ها	سخنرانی، پرسش و پاسخ ارائه کیس و مباحثه	۲
۳	۱۴۰۳/۷/۴	درمان و مراقبت از زخم ها	سخنرانی، پرسش و پاسخ ارائه کیس و مباحثه	۲
۴	۱۴۰۳/۷/۱۱	آموزش به فرد و خانواده جهت مراقبت از استومی های گوارشی	سخنرانی، پرسش و پاسخ نمایش فیلم	۲
۵	۱۴۰۳/۷/۱۸	ارائه مراقبتها و آموزشهای پرستاری به بیمار دیابتی و خانواده	کلاس وارونه *	۴
۶	۱۴۰۲/۷/۲۵	آموزش به فرد و خانواده در چگونگی مراقبت از خود و مراقبتهای تسکینی در سرطانهای سینه و پروستات (۱)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲
۷	۱۴۰۳/۸/۲	آموزش به فرد و خانواده در چگونگی مراقبت از خود و مراقبتهای تسکینی در سرطانهای سینه و پروستات (۲)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۳
۸	۱۴۰۳/۸/۹	مراقبت مبتنی بر فرآیند پرستاری در مراقبت از خود در سگته مغزی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲

۹	۱۴۰۳/۸/۱۶	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در سکتة مغزی	کلاس وارونه *	۳
۱۰	۱۴۰۳/۸/۲۳	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در ضایعات نخاعی	معرفی یک سناریو و بحث و پرسش و پاسخ در مورد سناریو شرح داده شده	۴
۱۱	۱۴۰۳/۸/۳۰	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در بیماران مبتلا به COPD	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۳
۱۲	۱۴۰۳/۹/۷	آموزش به فرد و خانواده جهت مراقبت از تراکتوستومی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	۲

* کلاس وارونه:

روش وارونه کلاس های "استاد محور سنتی" را به کلاس های "یادگیرنده محور" تبدیل می کند تا دانشجو درک مفهومی و عمیق تری از مبحث درسی داشته باشد. در این روش استاد نقش یک تسهیل کننده و نظم دهنده فرآیند یادگیری را ایفا می کند.

نحوه اجرا: محتوای تولید شده ۲ هفته قبل از شروع کلاس در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت و ضروری است تا دانشجویان محتوای ارائه شده را بطور عمیق مطالعه کنند. در ابتدای کلاس حضوری در مدت کوتاهی مدرس به سوالات مطرح شده از دانشجویان در مورد مبحث پاسخ خواهد داد. در مرحله بعد دانشجویان به گروه های ۲ نفره تقسیم شده و سوالات و تکالیف در اختیار آنها قرار خواهد گرفت و از دانشجویان خواسته می شود تا با همفکری به سوالات پاسخ دهند. در زمان انجام کار گروهی مدرس به ابهامات دانشجویان پاسخ خواهد داد. پس از اتمام زمان پاسخگویی به سوالات، دانشجویان پاسخ ها را خواهند خواند. در انتها مدرس به نقد و تکمیل کار گروهی پرداخته و پاسخ صحیح نهایی را بیان و مطالب را جمع بندی خواهد کرد.

• جلسات عملی:

جلسات عملی بصورت دانشجو محور و با تکیه بر مشارکت فعال فراگیران در امر یادگیری برگزار خواهد شد. به این صورت که دانشجویان به ۶ گروه با تعداد مساوی تقسیم شده و پس از انتخاب مبحث مورد نظر حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۳/۶/۲۸ (بر اساس جدول زیر) و اطلاع به استاد و سایر دانشجویان (جهت جلوگیری از انتخاب یک موضوع مشترک توسط گروه ها) محتوای آموزشی خود را (با تکیه بر مراقبت پرستاری در منزل) از جدید ترین گایدلاین ها و منابع معتبر جمع آوری کرده و پس از تایید محتوا توسط استاد، آن را در قالب های توضیح داده شده در جدول زیر (بخش نحوه ارائه) آماده کرده و در تاریخ های مشخص شده در کلاس ارائه خواهند داد.

❖ نکات مهم: توجه به نکات زیر ضروری است:

۱. جهت جمع آوری محتوا لازم است حداقل از ۲ منبع جدید و معتبر استفاده شود.
 ۲. از ابتدای ترم تقسیم کار داخل گروهی به استاد مربوطه اطلاع داده شود.
 ۳. ارائه محتوا در دو بخش خواهد بود:
- (a) بخش مراقبتهای پرستاری: در این بخش فراگیران، دانشجویان پرستاری محسوب می گردند بنابراین نوع ارائه بر اساس نوع فراگیران انتخاب شود.
- (b) بخش آموزش به بیمار: در این بخش فراگیران، بیمار هستند که نحوه ارائه محتوا باید متناسب با آنها باشد. لذا محتوای آموزشی باید در قالب ایفای نقش، فیلم آموزشی، انیمیشن، موشن گرافیک، شبیه سازی و ... باشد.
- ❖ ارائه بخش آموزش به بیمار به شکل سنتی (سخنرانی و ارائه پاورپوینت) قابل قبول نیست.

گروه	تاریخ	محتوای آموزشی	نحوه ارائه
۱	۱۴۰۳/۹/۱۴ چهارشنبه (۸-۱۰)	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در بیماری روماتیسم مفصلی	محتوای آموزش به بیمار باید در قالب ایفای نقش، فیلم آموزشی، انیمیشن، شبیه سازی و ... باشد.
۲	۱۴۰۳/۹/۲۱ چهارشنبه (۸-۱۰)	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در بیماری صرع	
۳	۱۴۰۳/۹/۲۸ چهارشنبه (۸-۱۰)	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از بیمار مبتلا به آلزایمر	
۴	۱۴۰۳/۹/۲۸ چهارشنبه (۱۳-۱۵)	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از بیمار مبتلا به پارکینسون	
۵	۱۴۰۳/۱۰/۵ چهارشنبه (۸-۱۰)	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود از بیمار پس از جراحی قلب باز (پیوند عروق کرونر)	
۶	۱۴۰۳/۱۰/۵ چهارشنبه (۱۳-۱۵)	کمک به فرد و خانواده در مراقبت از بیمار مبتلا به نارسایی قلبی	

نحوه ارزشیابی دانشجو در طول دوره:

ردیف	شرح فعالیت	تاریخ آزمون/ تاریخ انجام تکلیف	نمره
۱	شرکت فعال در کلاس های نظری و عملی/ وارونه	در طول ترم	۱ نمره / ۱,۵ نمره
۲	آزمون از جلسه ۱ تا ۴	توافقی	۱,۵ نمره
۳	آزمون میان ترم از جلسه ۵ تا ۱۰ (غیر حذفی)	توافقی	۴ نمره
۴	بخش عملی	در طول ترم	۴ نمره
۵	آزمون پایان ترم	۱۴۰۳/۱۰/۱۵	۸ نمره
	جمع		۲۰

• تکالیف دانشجو در طول دوره:

ردیف	شرح تکلیف
۱	دانشجو موظف است در کلاس ها حضور فعال داشته باشد.
۲	دانشجو موظف است در زمان های مقرر در آزمون ها شرکت نماید، در صورت غیبت در هر یک از آزمون ها نمره صفر برای آن آزمون منظور می شود.
۳	دانشجو موظف است جهت پیشبرد بخش عملی واحد درسی، طبق برنامه مشخص شده در فعالیت گروهی مشارکت فعال و موثر داشته باشد.

جدول طرح دوره:

شماره جلسه	اهداف اختصاصی (رئوس مطالب)	اهداف ویژه رفتاری	حیطه (شناختی، عاطفی و روان حرکتی)	روش یاددهی یادگیری*	مواد و وسایل آموزشی
۱	قوانین و آیین نامه های تاسیس مراکز مراقبت در منزل، اصول ویزیت و مراقبت در منزل	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: تعریف مراقبت پرستاری در منزل را بداند. مراقبت پرستاری در منزل را بیان کند. انواع خدمات بهداشتی ارائه شونده در منزل را بشناسد. مسائلی که باید در مراقبت پرستاری در منزل مورد توجه قرار دهد را بداند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت
۲	انواع زخم ها، علائم، نشانه ها و روشهای بررسی زخم ها	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: خصوصیات انواع زخم ها (عروقی، دیابتیک، فشاری) را تشریح کند. ریسک فاکتورهای بروز انواع زخم ها را بداند. درجه بندی و شدت زخم ها را تعیین کند. اندازه گیری زخم ها را به درستی انجام دهد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت
۳	درمان و مراقبت از زخم ها	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: انواع روشهای دبریدمان زخم را بداند. با روشهای سنتی و نوین پانسمان زخم ها آشنا شده باشد. روشهای نوین درمان زخم ها را بداند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت

* روش یاددهی - یادگیری می تواند شامل: سخنرانی، بحث در گروههای کوچک، نمایشی، حل مسئله، پرسش و پاسخ، گردش علمی، آزمایشی باشد.

۴	انواع استومی های گوارشی و مراقبت از آنها	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: آموزشهای لازم به بیمار و خانواده در مراقبت از زخم ها ارائه انواع استومی ها را بشناسد. نحوه مراقبت از انواع استومی ها را بداند. با انواع عوارضی که ممکن است در استومی ها ایجاد شود و روش مدیریت آنها آشنا شده باشد. قادر به دادن اطلاعات آموزشی کامل به بیمار و خانواده در زمینه نحوه مراقبت از استوما، نوع تغذیه و نحوه برخورد در زمان بروز مشکلات و عوارض باشد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت
۵	ارائه مراقبتها و آموزشهای پرستاری به بیمار دیابتی و خانواده	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: سبک زندگی مددجویان مبتلا به دیابت را بررسی کند. آموزشهای تغذیه و رژیم درمانی شامل نحوه توزیع کالری، شاخص گلیسمیک، هرم غذایی، برچسبهای غذایی و انتخاب غذای سالم را به بیماران دیابتی آموزش دهد. توصیه های مربوط به اصلاح شیوه زندگی از نظر فعالیت پایش قند خون توسط خود بیمار را آموزش دهد. نحوه نگهداری، محل و نحوه تزریق انسولین را برای بیمار توضیح دهد. عوارض و واکنش های حاد ناشی از انسولین درمانی و روشهای پیشگیری از آنها را به بیماران بیاموزد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت

بنام خدا
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)
فرم طرح دوره دانشکده پرستاری نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳
طرح دوره آموزش تئوری

			عوارض طولانی مدت دیابت (ماکروووسکولار، میکروووسکولار، نوروپاتی های محیطی، اختلالات جنسی و ...) را بداند و روشهای پیشگیری و کنترل آن را برای بیمار توضیح دهد. موارد ارتقاء سطح سلامت (پیشگیری از کاهش و افزایش اسید خون، پیشگیری از عفونتها، مراقبت از پوست، مراقبت از پا، مراقبت از دهان و دندان، پیشگیری از اختلالات قلبی عروقی و مکانیسمهای تطابقی برای اختلالات جنسی ایجاد شده ناشی از بیماری را به بیماران آموزش دهد.		
۶	آموزش به فرد و خانواده در چگونگی مراقبت از خود و مراقبتهای تسکینی در سرطانهای سینه و پروستات ۱	شناختی، عاطفی	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: قادر به بررسی و تشخیص مشکلات بیمار مبتلا به سرطان سینه باشد. قادر به آموزش ورزشهای دست و ورزشهای بعد از ماستکتومی به بیمار باشد. قادر به آموزش میزان فعالیت بعد از ماستکتومی به بیمار باشد. به بیمار و خانواده کمک کند تا عوارض روشهای درمانی مختلف (کموتراپی، رادیوتراپی، هورمون درمانی و ...) را بشناسد و کنترل کند. کمک به بیمار و خانواده در سازگار شدن با بیماری و تصویر ذهنی از بدن (حمایت خانواده از مددجو، گرایش به معنویات و داشتن نگرش مثبت)	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت
۷	آموزش به فرد و خانواده در چگونگی مراقبت از خود و مراقبتهای تسکینی	شناختی، عاطفی	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: قادر به بررسی و تشخیص مشکلات بیمار مبتلا به	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت

بنام خدا
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)
فرم طرح دوره دانشکده پرستاری نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳
طرح دوره آموزش تئوری

			سرطان پروستات باشد. قادر به آموزش بیمار جهت رفع مشکلات ادراری از جمله احتباس ادراری باشد. قادر به مراقبت از بیمار بعد از جراحی پروستاتکتومی باشد. اقدامات لازم جهت پیشگیری از بروز عوارض پروستاتکتومی را به نحو صحیحی انجام داده و به بیمار آموزش دهد.	در سرطانهای سینه و پروستات ۲	
پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ	شناختی، عاطفی	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: عوامل خطرزای بیماری (قابل تعدیل و غیرقابل تعدیل) را بشناسد و به بیمار آموزش دهد. نقائص عصبی احتمالی بدنبال سکنه مغزی را بشناسد. قادر به بررسی و ارزیابی دقیق بیمار باشد. تشخیص های پرستاری بالفعل و بالقوه در بیمار را بشناسد.	۸ مراقبت مبتنی بر فرآیند پرستاری در مراقبت از خود در منزل در سکنه مغزی	
پاورپوینت	سخنرانی، پرسش و پاسخ	شناختی، عاطفی	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: قادر به تدوین یک طرح مراقبتی جامع و کامل برای بیمار باشد مراقبت مناسب و صحیح از بیمار مبتلا به سکنه مغزی را انجام داده (پیشگیری از کنترکچرهای مفصلی، کمک به راه افتادن سریعتر بیمار جهت پیشگیری از عوارض بی حرکتی، برخورد با مشکلات حسی حرکتی مانند مشکلات دید، کلامی و ...) و آموزش کافی به اطرافیان بیمار ارائه دهد.	۹ کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در منزل در سکنه مغزی	

بنام خدا
معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)
فرم طرح دوره دانشکده پرستاری نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳
طرح دوره آموزش تئوری

۱۰	مراقبت مبتنی بر فرآیند پرستاری در مراقبت از خود در منزل و کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در منزل در ضایعات نخاعی	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: بررسی از بیمار مبتلا به ضایعات نخاعی را انجام داده و نیازهای بیمار را بشناسد. روشهای بهبود کنترل روده و مثانه (بازآموزی دفع ادرار و مدفوع) را به بیمار و خانواده آموزش دهد. با آموزش به بیمار و خانواده وضعیت تحرک جسمانی بیمار را ارتقاء و عوارض بی حرکتی را کاهش دهد (کاهش ترومبوفلیت و اسپاسم، جابجایی مددجو در تخت، نقل و انتقال از تخت به صندلی، راه رفتن و ...) با آموزش به بیمار و خانواده سلامت بافت پوششی را بهبود بخشد (جلوگیری و مراقبت از زخمهای فشاری) روشهای کنترل دردهای مزمن را آموزش دهد. علل احتمالی بروز دیس رفلکسی خودکار، روشهای پیشگیری و چگونگی برخورد با این عارضه را به بیمار و خانواده آموزش دهد. خطرات ناشی از فقدان حس و وجود رفلکس های غیر طبیعی را به بیمار و خانواده آموزش دهد (کاهش رفلکس قرنیه و مراقبت از چشم، اسپاسم و ...) به بیمار و خانواده جهت پذیرش و سازگاری با ضایعه کمک کند.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت
۱۱	مراقبت مبتنی بر فرآیند پرستاری در مراقبت از خود در منزل و کمک به فرد و خانواده در مراقبت از خود در	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: قادر به بررسی و تشخیص مشکلات بیمار مبتلا به COPD باشد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت

بنام خدا

معاونت آموزشی (مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی البرز)

فرم طرح دوره دانشکده پرستاری نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳

طرح دوره آموزش تئوری

	منزل در COPD	قادر به ارائه آموزش کامل به بیمار مبتلا به COPD باشد.			
۱۲	مراقبت مبتنی بر فرآیند پرستاری در مراقبت از افراد دارای تراکتوستومی	فراگیر پس از طی دوره باید بتواند: قادر به بررسی و تشخیص مشکلات افراد دارای تراکتوستومی باشد. قادر به ارائه آموزش کامل به افراد دارای تراکتوستومی و خانواده شان باشد.	شناختی، عاطفی	سخنرانی، پرسش و پاسخ	پاورپوینت

تاریخ:

چک لیست کیفی طرح درس

نام درس: پرستاری مراقبت در منزل

گروه آموزشی: پرستاری

مقطع تحصیلی: کارشناسی

نیمسال تحصیلی: اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

رشته تحصیلی: پرستاری

نام و نام خانوادگی مدرس: خانم طاهر

ردیف	اجزاء و عناوین طرح درس	خیر	بلی		نظر مدیر گروه
			کامل	ناقص	
۱	نام درس قید شده است		✓		طرح درس قابل قبول می باشد. ✓
۲	رشته و مقطع تحصیلی لحاظ شده است		✓		
۳	تعداد و نوع واحد بیان گردیده است		✓		
۴	دروس پیش نیاز منظور شده است		✓		
۵	اهداف کلی درس نوشته شده است		✓		
۶	اهداف اختصاصی نوشته شده است		✓		
۷	محتوی آموزشی هر جلسه نوشته شده است		✓		
۸	تعداد سوالات هر محتوی آموزشی مشخص شده است		✓		
۹	نوع حیطه ها مشخص شده است		✓		
۱۰	شیوه تدریس بیان شده است		✓		
۱۱	تکالیف دانشجویی مشخص شده است*		✓		طرح درس نیاز به اصلاح دارد. نام و نام خانوادگی مدیر گروه: رضا نبی امجد
۱۲	مواد و وسایل آموزشی استاد ذکر شده است		✓		
۱۳	منابع مطالعاتی استاد قید شده است**		✓		
۱۴	منابع امتحانی دانشجویان قید شده است***		✓		
۱۵	نحوه ارزیابی دانشجو بیان شده است		✓		
۱۶	*تعداد کل سوالات آزمون مشخص شده است		✓		
۱۷	طرح درس ارائه شده با سرفصل آموزشی مطابقت دارد		✓		